

Thư ngỏ gửi Quý Ái Hữu Công Chánh về các dự án xây dựng Làng Việt Nam tại Palawan, Phi Luật Tân

Trước hết, chúng tôi xin phép được phúc trình sơ lược về một số công tác đã làm trong thời gian 6 tháng qua (tháng 01 - 06 năm 1999) tại Làng Việt Nam, thuộc Phi Luật Tân:

- . Cải tạo hệ thống thoát nước mưa và nước dơ
- . Thiết lập Công viên Văn Lang
- . Xây cất Trung tâm Văn Hóa
- . Cảnh trang các cơ sở Tôn giáo gồm Chùa, Nhà Thờ, Thánh Thất Cao Đài, Hội Thánh Tin Lành
- . Mở lớp dạy nghề cho Công nhân viên và Đồng bào về ngành xây dựng công trình

Sau đây chúng tôi xin được phép trình bày một dự án đặc biệt, được dự trù thực hiện vào năm 2000. Đó là dự án tưới tiêu (irrigation project).

I. Làng Việt Nam: Năm 1996, qua sự can thiệp của Giáo Hội, chính quyền Phi đã bắn lồng cho người Việt tỵ nạn tại Phi thay vì cưỡng bức hồi hương tủi nhục như một số quốc gia khác vùng Đông Nam Á. Với sự hỗ trợ tài chính của Cộng đồng người Việt hải ngoại, Làng Việt Nam đã được xây dựng và hoàn tất ngày 16 tháng 04 năm 1997. Cho đến nay, Làng vừa tròn hai tuổi.

Với những đường ngang phố dọc thẳng tắp, Làng được trang bị đầy đủ tiện nghi điện nước, hệ thống thoát nước dơ, nước mưa và những phương tiện truyền thông như truyền hình, Internet, v.v... Khác hẳn với Cộng đồng người Việt trên thế giới, Cộng đồng người Việt tại Phi sống quây quần thành

làng xóm trong đó có Đình, Chùa, Nhà Thờ, Thánh Thất, Hội Thánh. Tình tự và văn hóa dân tộc được thể hiện qua nụ cười hồn nhiên của em bé cắp sách tới trường, gà gáy ban mai, mẹ ru con giữa buổi trưa hè, tiếng trống đinh vang vọng trong những ngày lễ dựng nêu, Tết Nguyên Đán, Hội Làng, và những ngày lễ trọng khác.

Trong thời gian công tác tại Làng cũng như khi trở về Mỹ, đồng bào Hải ngoại cũng như thân hữu thường hỏi tôi hai việc:

1. Sự sinh sống của đồng bào: Dân số trong Làng khoảng 500 người. Một phần ba (1/3) có cửa hàng hoặc buôn bán ngoài phố vì thành phố Puerto Princesa, một trung tâm du lịch nổi tiếng trên thế giới chỉ cách Làng 13 km; 1/3 sống về các cơ sở tiểu công nghệ trong Làng như lò làm bánh mì, bánh phở, bún, làm mộc, trồng rau, thuốc Nam, v.v...; còn 1/3 là công nhân viên tiệm ăn, tạp hóa, và phục vụ trong các ngành ban xây cất, bảo trì, môi sinh, văn hóa giáo dục.

2. Ảnh hưởng nghiêm trọng thủy ngan: Về điểm này, chúng tôi đã trình bày cẩn kẽ trong một bài viết riêng.

II. Một trung tâm du lịch lý tưởng: Thường ngày các công ty du lịch đưa các du khách từ mọi nơi trên thế giới đến thăm Làng vì Làng được coi là biểu tượng của nền văn hóa Việt Nam và đồng thời cũng là kiểu mẫu môi sinh của thành phố.

Từ Làng, du khách có thể du ngoạn những nơi sau đây và trở về trong ngày:

- . Suối nước nóng Santa Lourdes, chỉ

cách Làng 10 phút đi bộ

. Vịnh Honda 15 phút đi bộ. Từ đó du khách có thể thuê thuyền đi thăm 9 hải đảo khác nhau, đảo nào cũng có những bãi tắm cát trắng nước trong xanh.

- . Thác Estrallia
- . Động Tabon
- . Công viên Quốc Gia Underground River với sông ngầm dài nhất thế giới (8.2 km)
- . v.v...

Nhờ vị trí thuận lợi, Làng quyết tâm biến đây nơi đây thành một trung tâm du lịch có tầm vóc. Kỹ nghệ du lịch không những đem lại cuộc sống sung túc cho dân Làng mà còn nêu lên cái hay cái đẹp của dân tộc có trên bốn nghìn năm văn hiến.

1. Các dự án đã thực hiện:

a. Công viên Văn Lang nằm giữa 2 con suối với cây cao bóng cát, kiosk, ghế đá, tượng đá.

b. Trung tâm văn hóa gồm một nhà hàng có thể chứa 100 thực khách, sân khấu trình diễn văn nghệ, phòng họp, quán bán hàng lưu niệm.

2. Các dự án sẽ thực hiện: Hệ thống tưới tiêu, quán trọ bên hồ tĩnh tâm, đường mòn Âu Cơ lên núi, hành lang Lạc Long Quân xuống biển.

Cho đến nay, Làng đã sử dụng mọi nguồn vốn có sẵn để thực hiện một số dự án như đã trình trong phần 1. Riêng đối với những dự án có kinh phí lớn, Làng cần những nguồn vốn đầu tư từ bên ngoài hoặc vay vốn với lãi suất thấp.

III. Đề nghị: Trong số các dự án sẽ thực hiện, dự án tưới tiêu là quan trọng và cấp bách hơn cả. Ngoài việc dẫn nước vào hồ chứa để tưới tiêu cho nấm mầm vườn trong mùa nắng, dự án còn tạo hạ tầng cơ sở cho việc phát triển các dự án du lịch. Công tác gồm cải thiện 1 hồ nhân tạo sẵn có ở phía

Đông Bắc Làng, có thể chứa được 14,000m³ nước, xây 4 đập giữ nước và tháo nước, gia cố 1500m bờ hồ và bờ suối. Kinh phí ước lượng: 2,535,000 Peso tương đương với 66,800 Mỹ kim.

Chúng tôi mạo muội đề nghị Ái Hữu Công Chánh bảo trợ từng phần hoặc toàn phần dự án, hoặc cử người giám sát thi công, cũng như tham quan địa điểm.

Quý Ái Hữu nào muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với chúng tôi qua số điện thoại (972) 276 - 0125 hoặc với Làng: Việt village, P.O.Box 100, Puerto Princesa, Palawan, Philippines; hoặc email: CADP@pal-onl.com.

Thân chào quý Ái Hữu

Bùi Đức Hợp

Thiện nguyện viên Hải ngoại

HOÀI NIỆM

Ái hữu lưu vong khắp nơi nơi,
Muôn vàn kỷ niệm ở quê hương.
Nhập học ngày nào vui bạn mới,
Ra trường công tác khá tiền lương.
Công chánh, đủ ngành xây dựng mới,
Giao thông, hoạch định các cầu đường.
Giang sơn kiến tạo đàn anh trước,
Cảnh cũ người xưa nhớ vấn vương.

T.V.B
Australia

